

Kultur- og kirkedepartementet
postmottak@kkd.dep.no

Pb 5490 Majorstua
0305 Oslo
Norway
Tlf: 23 08 80 70
Faks: 23 08 80 71
Org. nr. 983489060

Oslo, 15. august 2007

Høring om allmennkringkastingsplakat for NRK

Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og IKT-bedrifter. Abelia representerer over 600 bedrifter med ca 25 000 ansatte innenfor områdene forskning, utdanning, design, IKT (herunder medier) og konsulenttjenester.

Abelia takker for muligheten til å kommentere departementets høring om allmennkringkastingsplakaten for NRK.

Abelia har to hovedkommentarer til forslaget til allmennkringkastingsplakat for NRK. For det første stiller vi spørsmål ved om kravene og forventningene foreslått i plakaten er relevante og realistiske for det norske samfunn anno 2007. For det andre mener vi at skillet mellom den ikke-kommersielle og den kommersielle delen ikke er tilstrekkelig ivarettatt for å sikre likeverdig vilkår for private konkurrenter.

Demokrati, språk, identitet og kultur

NRK tildeles en stor kultur- og mediepolitisk rolle knyttet til oppfylning av demokratiske, språklige og kulturelle behov i samfunnet, slik det kommer til uttrykk i St.meld.nr. 30 (2006-2007) og i forslaget til allmennkringkastingsplakat. Forslaget til allmennkringkastingsplakaten betyr – slik Abelia ser det – en ytterligere styrking av NRKs rolle ut fra kulturpolitiske argumenter.

Abelia mener allmennkringkastingsplakaten (og St.meld.nr.30) stiller for store krav og forventninger til NRKs rolle i forhold hva medieutviklingen/mediebruken og samfunnsutviklingen gir grunnlag for (en utvikling St.meld.nr.30 gir en god beskrivelse av). Abelia mener plakaten gir NRK en rolle som nasjonsbygger som henger igjen i en tid der NRK var den eneste informasjons- og mediekanalen for befolkningen i Norge. En slik rolle for NRK er ikke nødvendigvis problematisk isolert sett, men blir problematisk når den også brukes som begrunnelse for NRKs rolle og inntreden i nye mediekanaler og i kommersiell markeder.

Abelia mener myndighetene bør være varsomme med å bidra til å gi NRK konkurransemessige fordeler basert på et kulturpolitisk grunnlag som i økende grad ikke er til stede.

Konkurransen på like vilkår

Abelia mener allmennkringkastingsplakaten og St.meld.nr.30 åpner for en pengestrøm internt i NRK mellom de ikke-kommersielle og de kommersielle aktivitetene. På den ene siden heter det at det ikke skal være kryssubsidiering mellom NRKs kommersielle aktiviteter og allmennkringkastingsvirksomheten. På den andre siden åpnes det for at overskuddet fra kommersielle tjenester skal finansiere allmennkringkastingstjenester (som er lisensfinansierte). I St.meld.nr 30 (s 85) heter det at "overskott i den forretningsmessige verksemda skal nyttas til å finansiere auka programproduksjon og programinnkjøp, noko som vil styrkje allmennkringkastinga i Noreg".

Abelia synes det er problematisk at inntekter fra NRKs kommersielle virksomhet benyttes til å styrke allmennkringkastingen, når samtidig programkonsepter og utviklingen av nye tjenester finansiert av lisenspenger styrker NRKs posisjon i konkurransemarkedene, og dermed i stor grad bidrar til å svekke private aktørers konkurransekraft og innovasjonsevne. Lisensfinansieringen av NRKs satsing knyttet til Internett og mobil, og reklameinntektene fra de samme tjenestene er eksempel på en slik uheldig sammenblanding. At det i praksis i tillegg er overlatt til NRK å vurdere hva som skal falle inn under allmennkringkastingsbegrepet og når tjenester kan tilbys kommersielt (jf, St.meld.nr.30, s100), gis NRK et stort spillerom til å skaffe seg konkurransemessige fordeler.

Abelia mener reguleringen av NRK og allmennkringkastingsplakaten er for uklar og gir NRK for stort spillerom til å manøvrere i kommersielle markeder. Abelia mener det ikke er en tilstrekkelig god kulturpolitisk begrunnelse til å gi NRK slike fordeler.

Eierskap og tilsyn

Som en følge av at NRK er blitt en flermedial aktør i konkurranse med private aktører, mener Abelia at forvaltningen av NRK også bør gjennomgås. At Kulturdepartementet både foreslår lover, fastsetter forskrifter, behandler klagesaker og samtidig er eier av NRK, egner seg stadig mindre etter hvert som NRK opererer i ulike kommersielle markeder. En slik gjennomgang bør drøfte grensene for NRKs kommersielle engasjement og finansieringen av de kommersielle aktivitetene.

Paul Chaffey /s/

Administrerende direktør i Abelia